

Dette er et læserbrev. Det udtrykker skribentens eller skribenternes holdning.

DEBAT

Genanvendelse er ikke altid så bæredygtigt, som vi tror: Vi skal tilbage til de gamle dyder

"Der er også en udbredt forståelse af, at produkter af genanvendelige materialer er det ypperste inden for bæredygtighed. Men produktionen af produktet kræver stadig en proces, og det påvirker miljøet. En proces, der måske kunne være undgået med direkte genbrug", skriver Sofie Schousboe Laursen. Foto: Jakob Jensen/Kredsløb

28 mar. 2022 kl. 07:00

Sofie Schousboe Laursen, programleder i Genbrug og Udvikling under Kredsløb, tidligere AffaldVarme Aarhus

DEBAT: Hvis vi skal lykkes med omstillingen til et mere bæredygtigt samfund, er målsætningen klar. Vi skal blive bedre til at genbruge og dernæst genanvende materiale – både som forbrugere og som virksomheder, både internationalt, nationalt og lokalt.

Den generelle vilje til grøn omstilling er heller ikke til at tage fejl af. Langt de fleste virksomheder ønsker at prioritere og tage ansvar for at bidrage til en bæredygtig udvikling – og for nogle i en grad, hvor emnet betragtes som et direkte konkurrenceparameter eller på lige fod med den økonomiske bundlinje.

Forbrugerne på den anden side har en klar forventning om og stiller i stigende grad krav til bæredygtige produkter.

Det er en god og sund tendens, som umiddelbart lover godt for fremtiden.

Til gengæld kan man stille spørgsmålstejn ved, om fokus og eksekveringen hos mange virksomheder ligger det rigtige sted til trods for de gode intentioner? Al respekt for de mange dygtige og innovative virksomheder, der gør sig umage for at fremstille ansvarlige produkter af høj kvalitet.

Desværre ser vi alt for ofte produkter, der på enkelte områder kan betragtes som bæredygtige, men alligevel mangler helheden. Et eksempel på dette kan være, at man har brugt genanvendeligt materiale eller direkte genbrugt dele til et produkt. Men produktet er sammensat af mange materialer, som ikke kan skilles ad, og derfor ender det sine dage på forbrændingen, og ressourcerne går til spilde.

Der er også en udbredt forståelse af, at produkter af genanvendelige materialer er det ypperste inden for bæredygtighed. Men produktionen af produktet kræver stadig en proces, og det påvirker miljøet. En proces, der måske kunne være undgået med direkte genbrug.

“

Vi skal væk fra illusionen om, at engangsting gør livet nemmere, at nyt til enhver lejlighed er bedst, og tilbage til de gamle dyder om at bruge tingene igen og igen.

”

På forbrugersiden er en tendens, at ting alt for hurtigt må lade livet til fordel for noget nyt. Og det har aldrig været nemmere, billigere og hurtigere at anskaffe sig nye produkter. Forandring fryder, og med det skynder vi os at udskifte sofapuden, spisebordet eller købe nye sko – ofte langt før behovet for en udskiftning eller en reparation er til stede. Og netop reparation kommer sjældent på tale, fordi vi synes, det er for besværligt fremfor at svinge dankortet og købe nyt.

Men uanset, hvor kreativ og miljørigtig virksomhederne har været i fremstillingen af et produkt, belaster det betydeligt mere end, hvis vi genbruger ting direkte. Og det er et faktum, at vi forbruger og producerer nye ting som aldrig før. Delvist bæredygtige eller ej.

Betyder det, at vi som forbrugere og virksomheder kun gør det rigtigt, hvis vi udelukkende genbruger og sætter os minutiøst ind i alle facetter af bæredygtighed? Slet ikke! Men vi skal blive bedre til at se helheden i kredsløbet, når vi vil den bæredygtige udvikling.

Det bliver imidlertid ikke nemmere af, at vi i bund og grund måler vores samfund i BNP med den grundlæggende præmis om, at vi tjener på forbrug og hele tiden måler vores succes i vækst i stedet for at tænke bæredygtighed ind i ligningen som et succeskriterie.

Som virksomhed kræver det, at man i højere grad tænker bæredygtighed ind i hele værdikæden, i fremstillingsprocessen, men også efter produktets levetid. Herunder, at man også sørger for sorteringsvejledning og tilbagetagningsordninger, så det hele fortsat kan indgå i loop.

Endelig gælder det om ikke at fristes til udelukkende at bruge bæredygtighed som et middel til at sælge og promovere sine produkter, men se det som en måde at tage ansvar for sin produktion.

For forbrugere er der behov for bedre oplysning med klare deklarerationer og utvetydige anvisninger, som i dag i værste fald vildleder og i bedste fald kun informerer delvist.

Til en start kommer vi heldigvis langt med simple overvejelser. Overvejelser om, hvorvidt produkterne har lidt længere levetid i sig, om de kan repareres, og ved så vidt muligt at efterspørge produkter fremstillet af så få og hele materialer som muligt, produceret så lokalt som muligt.

Vi skal væk fra illusionen om, at engangsting gør livet nemmere, at nyt til enhver lejlighed er bedst, og tilbage til de gamle dyder om at bruge tingene igen og igen.